

VRIJE UNIVERSITEIT AMSTERDAM

De Boelelaan 1105
Telefoon (020) 598.5337

COLLEGE VAN BEROEP
VOOR DE EXAMENS

No 2020/26/947

HET COLLEGE VAN BEROEP VOOR DE EXAMENS

Uitspraak doende op het beroep van de heer [naam], appellant, gericht tegen het besluit van de Examencommissie Geesteswetenschappen, deelcommissie Philosophy, Politics and Economics, genomen op 6 mei 2020, om het takehometentamen voor Policy Lab, afgelegd tussen 6 en 9 april 2020, ongeldig te verklaren en appellant voor het huidige academisch jaar uit te sluiten van herkansing.

I. Loop van het geding

Appellant heeft op 8 mei 2020 beroep ingesteld tegen de beslissing van verweerster, waarbij hij verzoekt om alsnog toegelaten te worden tot de herkansing van 19 mei 2020.

Op 12 mei 2020 is het beroep door het College doorgestuurd naar verweerster met het verzoek om in overleg met appellant te onderzoeken of een minnelijke schikking mogelijk is. Appellant heeft een voorziening gekregen van verweerster, inhoudende dat hij onder voorbehoud kan deelnemen aan de herkansing op 19 mei 2020. Op 25 mei 2020 vindt een gesprek plaats tussen appellant en verweerster. Een schikking is niet mogelijk gebleken. Op 16 juni 2020 dient verweerster een verweerschrift in. Het beroep is behandeld (via beeldbellen) ter zitting van het College op 14 juli 2020. Appellant is in persoon verschenen, bijgestaan door zijn vader, [naam]. Verweerster werd vertegenwoordigd door prof. dr. R. Woudenberg, prof. dr. W.M. Wagner en M.J.W. Gorens LLM, resp. voorzitter, lid en ambtelijk secretaris van de Examencommissie Geesteswetenschappen.

Verweerster heeft op verzoek van het College na afloop van de zitting een second opinion van prof. dr. J.R. van den Brink overgelegd.

II. Feiten

Op grond van de stukken en het verhandelde ter zitting gaat het College uit van de volgende feiten. Op 6 april 2020 kreeg appellant het takehometentamen voor Policy Lab toegestuurd. Op 9 april 2020 heeft hij het weer ingeleverd. Naar aanleiding van een melding van een docent over een vermoeden van fraude bij het betreffende tentamen, is appellant op 20 april 2020 door verweerster gehoord. Op 19 mei 2020 neemt appellant, met toestemming van verweerster, deel aan de herkansing van het tentamen onder het voorbehoud dat de herkansing pas zal worden beoordeeld na afloop van de beroepsprocedure.

III. Standpunten van partijen

Appellant heeft de bacheloropleiding Philosophy, Politics and Economics bijna voltooid. Voor een van de laatste onderdelen, het vak Policy Lab, moet hij alleen nog een tentamen afleggen. Het groepswerk is al afgerond. Verder is hij bezig met zijn scriptie en hij hoopt die in de zomer af te ronden. In verband met de

coronamaatregelen is het tentamen Policy Lab niet op de campus afgenomen, maar door middel van een takehometentamen. Het is het eerste tentamen op afstand geweest. Appellant heeft het tentamen samen met een medestudent voorbereid. Dat de studenten na ontvangst van het tentamen niet meer met elkaar mochten overleggen was voor hen niet duidelijk. Op 6 april, kort na ontvangst van het takehometentamen werden via WhatsApp veel berichten uitgewisseld tussen de studenten die aan het tentamen deelnamen. Appellant heeft met de medestudent na ontvangst van het tentamen nog gesproken, maar uitsluitend in het verlengde van de voorbereiding van het tentamen. Er zijn geen antwoorden uitgewisseld. Appellant zegt dat wiskunde niet zijn sterkste kant is.

Voor het overleg met zijn medestudent biedt appellant zijn excuses aan. Er is sprake geweest van een misverstand vanwege het gebrek aan ervaring met deze manier van toetsen.

Als appellant het vak Policy Lab tijdens het lopende studiejaar niet meer kan afronden met een tentamen, moet hij zich voor het volgende studiejaar inschrijven, en kan hij het vak pas in april 2021 opnieuw proberen af te ronden. Appellant acht de sanctie zwaar en niet in verhouding staan tot wat hij heeft gedaan. Appellant wijst erop dat het collegegeld voor de opleiding € 4.000,- bedraagt.

Appellant accepteert dat het tentamen ongeldig is verklaard, maar wil in de gelegenheid worden gesteld om op 19 mei 2020 het hertentamen af te leggen. Verweerster heeft dit toegestaan, onder de voorwaarde dat het werk pas door een examiner zal worden beoordeeld als de uitkomst van de beroepsprocedure daar aanleiding toe geeft.

Verweerster heeft, naar aanleiding van de melding van de examiner dat twee studenten een identieke merkwaardige wiskundige fout hebben gemaakt bij het takehometentamen Policy Lab, onderzoek gedaan. Verweerster heeft de fout voorgelegd aan een deskundige medewerker van een andere sectie. De deskundige, prof. dr. J.R. van den Brink, geeft het volgende advies:

“Het is inderdaad een bijzonder vreemde fout. Ik heb dit zelf nog nooit gezien. Wel rekenfouten of andere schrijffouten, maar ites als $(x) \ln$ in plaats van $\ln(x)$, waarbij \ln de logartime functie is, is wel heel vreemd. En zeer toevallig als dit per ongeluk is gebeurd.

Ik ga wel mee in de overtuiging dat hier sprake is van fraude. Mijn ervaring met een beroepscommissie is wel dat het bewijs eigenlijk 'meer dan overtuigend' moet zijn. Dan zou ik zelf denken dat er meerdere punten moeten zijn waarin duidelijk is gekopieerd.

Dus twee opmerkingen

1. Ik ben er zelf wel van overtuigd dat dit geen toeval is en er overgeschreven is 2. Ik twijfel wel of dit overtuigend genoeg is voor een beroepscommissie, maar misschien moet ik niet zelf op die stoel gaan zitten. “

Appellant heeft toegegeven dat hij overleg heeft gehad met de medestudent. Naar aanleiding daarvan is vastgesteld dat appellant en zijn medestudent antwoorden hebben uitgewisseld.

De kans dat twee studenten de hiervoor beschreven fout onafhankelijk van elkaar hebben gemaakt, is zo klein dat de ontkenning van appellant en de medestudent dat ze de antwoorden hebben uitgewisseld, niet overtuigend geacht kan worden. Verweerster blijft bij de vaststelling dat appellant bij het maken van het takehometentamen heeft gefraudeerd.

Beide studenten (appellant en de medestudent) hebben een sanctie opgelegd gekregen. Voor appellant is dat een zwaardere sanctie geworden dan voor de medestudent. Appellant heeft immers eerder een sanctie voor fraude opgelegd gekregen. De aan appellant opgelegde sanctie, het ongeldig verklaren van de uitslag van het tentamen en uitsluiting van deelname aan de herkansing, is de op één na mildste sanctie voor fraude. Verweerster vindt dat een passende sanctie.

IV. Overwegingen van het College

Het beroep van appellant is gericht tegen de door de verweerster opgelegde sanctie wegens fraude die heeft plaatsgevonden tijdens het takehometentamen Policy Lab van 6 april tot 9 april 2020. Verweerster heeft het tentamen ongeldig verklaard en, omdat sprake is van recidive, appellant voor het huidige academisch jaar uitgesloten van het vak.

Door verweerster is onderzoek gedaan naar een melding van de examiner dat in de uitwerking van de vragen van twee studenten (appellant en een medestudent) een identieke merkwaardige wiskundige

fout is gemaakt. Voor de examiner was dit aanleiding om een vermoeden van fraude te melden bij verweerster.

Het onderzoek van verweerster naar de melding bestond eruit dat appellant en de medestudent op 20 april 2020 zijn gehoord en dat om een deskundig oordeel is gevraagd aan een medewerker van een andere sectie over de merkwaardige wiskundige fout. Appellant en de medestudent ontkennen dat zij tijdens het takehometentamen antwoorden hebben uitgewisseld. Zij erkennen dat zij het tentamen samen hebben voorbereid, en dat zij ook nadat het tentamen op 6 april 2020 naar de studenten is verzonden, overleg met elkaar hebben gehad.

Om fraude te kunnen vaststellen dient vast te komen staan dat door het handelen of nalaten van appelland een juist oordeel over zijn kennis, inzicht en vaardigheden geheel of gedeeltelijk onmogelijk is geworden. Het door appelland en de medestudent inleveren van (gedeeltelijk) identiek werk kan daarvoor een aanwijzing zijn. Het door verweerster als second opinion ingewonnen advies van de deskundige houdt in dat de merkwaardige identieke notatiefout een aanwijzing is dat er sprake is van fraude, maar dat dit eerst overtuigend bewezen is als er ook andere punten zijn waarin duidelijk is gekopieerd. Tussen partijen staat vast dat het werk van appelland en de medestudent niet op andere punten overeenkomt in de zin dat er duidelijk is gekopieerd.

De treffende gelijkenis in het antwoord op vraag VI onder b. is door verweerster aan appelland (en de medestudent) voorgelegd met het verzoek daarvoor een verklaring te geven. De verklaring die appelland en de medestudent geven is dat zij bij de voorbereiding hebben samengewerkt. Appellant zegt dat wiskunde niet zijn sterkste punt is en dat hij ook nu ter zitting niet ziet waarom de notering van het logaritme onjuist, of zelfs opvallend is.

Nu niet is uitgesloten dat de geconstateerde ongebruikelijke notatiefout voortkomt uit de gezamenlijke voorbereiding van appelland en de medestudent acht het College de fraude onvoldoende aangetoond. De nagezonden second opinion draagt niet bij aan een ander oordeel.

Tussen appelland en verweerster is evenwel niet in geschil dat zich een onregelmatigheid heeft voorgedaan bij het maken van het takehometentamen. Tijdens het tentamen hebben appelland en de medestudent overlegd over het tentamen dat zij onafhankelijk van elkaar moesten maken. Bij een onregelmatigheid is verweerster ingevolge art. 21 van de Regels en Richtlijnen bevoegd het tentamen ongeldig te verklaren. Naar het oordeel van het College heeft verweerster het tentamen dan ook niet onterecht ongeldig verklaard. Het College overweegt dat die ongeldigverklaring vanwege de geconstateerde onregelmatigheid begrepen moet worden als te zijn gebaseerd op art. 21 van de R&R. Aangezien de vermeende fraude onvoldoende is aangetoond, heeft verweerster echter niet de mogelijkheid om daarnaast op grond van art. 20 van de R&R een sanctie aan appelland op te leggen met de strekking dat hij voor de rest van het academisch jaar wordt uitgesloten van het vak.

Gelet op het hiervoor overwogene is het beroep van appelland tegen de uitsluiting van de herkansing gegrond.

V. Uitspraak

Het College verklaart het beroep gegrond en vernietigt de bestreden beslissing. Het College draagt verweerster op opnieuw een beslissing te nemen, en wel binnen twee weken na het bekendmaken van deze uitspraak, met inachtneming van de overwegingen van het College van Beroep.

Aldus gedaan te Amsterdam, op 20 augustus 2020, door prof. mr. dr. F.J. van Ommeren, voorzitter, en prof. dr. J. Fidom en A. Benchemsi, leden, in aanwezigheid van mr. F. Donner, secretaris.

prof. mr. dr. F.J. van Ommeren,
voorzitter

mr. F. Donner,
secretaris

Tegen een uitspraak van het College van Beroep voor de Examens kan, onder vermelding van een deugdelijke motivering, door betrokkene beroep worden ingesteld bij het College van Beroep voor het

Hoger Onderwijs, Postbus 16137, 2500 BC Den Haag. De termijn voor het indienen van een beroepschrift is zes weken. Het griffierecht bedraagt € 48,-.